

“ Ἐκ τῆς Περσίας μετέβην εἰς τὴν Ἀραβίαν, ὅπου εἶδον ἔθνος ποιμενικὸν καὶ φιλοπόλεμον, οἵτινες ζῶσιν ἄνευ σταθερᾶς κατοικίας, μόνον πλούτη ἔχοντες τὰ ποιμένα καὶ τὰς ἀγέλας των, καὶ ἀνέκαθεν πολεμοῦντες κατὰ τῶν ἀνθρώπων, καίτοι μήτ’ ἐπιθυμοῦντες μήτε φθονοῦντες τὰ κτήματά των.”

ΠΕΡΙ ΤΗΣ ΦΙΛΟΞΕΝΙΑΣ ΤΩΝ ΠΡΩΤΩΝ ΧΡΙΣΤΙΑΝΩΝ.

Ἡ ΦΙΛΟΞΕΝΙΑ ἦτον ἀρετὴ κοινὴ καὶ εἰς τοὺς ἔθνικους. Τῶν Ἑλλήνων καὶ Ῥωμαίων τὰ δημόσια ξενοδοχεῖα δὲν ἦσαν σχεδὸν δι’ ἄλλους εἰμὴ διὰ τοὺς πένητας· οἱ πεπολιτισμένοι ἄνθρωποι εἰς ὅλας τὰς πόλεις, ὅπου ἐπραγματεύοντο, εἶχον φίλους, οἵτινες ὑπεδέχοντο αὐτοὺς ἀμοιβαίως εἰς τὰς οἰκίας των. Τὸ δικαίωμα τοῦτο διακρινόμετο εἰς τὰς οἰκογενεάς· ἦτον ὁ πρῶτος δεσμός τῆς φιλίας εἰς τὰς πόλεις τῆς Ἑλλάδος καὶ Ἰταλίας, καὶ ἐξετάθη ἔπειτα εἰς ὅλον τὸ βασίλειον τῆς Ῥώμης. Ἐτήρουν τοῦτο τὸ δικαίωμα ὡς μέρος τῆς θρησκείας των· ὁ Ζεὺς ἐλέγετο ὅτι ἐπέχε τὸν πρῶτον τόπον εἰς αὐτὴν τὴν φιλοξενίαν· ὁ ξενοδόχος, καὶ ἡ τράπεζα, ἐν ἣ ἔτρωγον, ἐνομίζοντο ἱερά.

Δὲν πρέπει λοιπὸν νὰ θαυμάσωμεν ἐὰν οἱ παλαιοὶ Χριστιανοὶ μετήρχοντο τὴν φιλοξενίαν, αὐτοὶ, λέγω, οἵτινες ὅλοι ἐλογίζοντο ἀναμεταξύ των ὡς φίλοι καὶ ὡς ἀδελφοί, καὶ ἤξερον ὅτι ὁ Ἰησοῦς Χριστὸς παρήγγειλεν αὐτὴν ὡς ἐν ἀπὸ τὰ ἔργα τὰ πλέον εὐπρόσδεκτα. Ἄν μόνον ὁ ξένος ἔδειχεν ὅτι ἦτον ἐκ τῆς Ὁρθοδόξου Πίστεως, καὶ τῆς κοινότητος τῆς Ἐκκλησίας, εὐθὺς ὑπεδέχοντο αὐτὸν μὲ ἀνοικτὰς ἀγκάλας· ἐὰν τις ἤθελε βάλει κἄν εἰς τὸν νοῦν του νὰ κλείσῃ πρὸς αὐτὸν τὴν οἰκίαν του, ἐφοβεῖτο μήπως ἐδίωξε τὸν ἴδιον Ἰησοῦν Χριστόν. Ἦτον ὁμοῦ ἀναγκαῖον νὰ γνωρισθῇ ὡς Χριστιανός. Διὰ τοῦτο ὅσοι Χριστιανοὶ ἐταξείδευον ἐλάμβανον γράμματα ἀπὸ τὸν Ἐπίσκοπόν των, καὶ ταῦτα εἶχον σημεῖά τινα, γνωστὰ εἰς μόνους τοὺς Χριστιανούς. Ἐδειχον τὴν κατάστασιν τοῦ ταξειδεύοντος, ἂν ἦτον Ὁρθόδοξος Χριστιανός, ἂν, ἀφοῦ ἔγεινεν Αἰρετικὸς, ἢ ἀφωρισμένος, ἐμβῆκε πάλιν εἰς τὴν εἰρήνην τῆς Ἐκκλησίας· ἂν ἦτο Κατηχούμενος, ἢ Μετανοῶν· ἂν ἦτο Κληρικὸς, καὶ ποίου βαθμοῦ· ἐπεὶ οἱ Κληρικοὶ δὲν ἐταξείδευον ποτὲ χωρὶς τῆς ἀδείας τοῦ Ἐπισκόπου των. Ἦσαν προσέτι καὶ γράμματα συστατικὰ διὰ νὰ διακρίνωσι τοὺς πλέον ἀξιοτίμους, ὡς τοὺς Ὁμολογητάς, ἢ τοὺς Διδασκάλους, ἢ ἐκείνους, οἵτινες εἶχον χρεῖαν ἰδιαίτερας τινὸς βοήθειας.

Τὸ πρῶτον ἔργον τῆς φιλοξενίας ἦτο νὰ πλύνωσι τοὺς πόδας τοῦ ξένου. Φαίνεται αὕτη ἡ συνήθεια εἰς πολλὰ μέρη τῆς Γραφῆς, καὶ ὁ τρόπος, καθ’ ὃν ὑπεδέχοντο οἱ παλαιοὶ, ἔκαμνεν ἀναγκαῖαν αὐτὴν τὴν περιποίησιν. Ὅθεν παρὰ τοῦ Ἀποστόλου Παύλου ἡ νύμφη τῶν ποδῶν ἐνόμιζε συνδέεται μετὰ τῆς φιλοξενίας. Ἄν ὁ ξένος ἦτον ἐντελὴς

ἐκ τῆς κοινότητος τῆς Ἐκκλησίας, προσήχετο μετὰ τοῦ ξενοδόχου, καὶ ἐγίνοντο εἰς αὐτὸν ὅλαι αἱ τιμαὶ τῆς οἰκίας· νὰ προσευχηθῇ, νὰ καθίσῃ εἰς τὸν πρῶτον τόπον τῆς τραπέζης, νὰ διδάξῃ τὴν οἰκογένειαν. Ἐτιμῶντο οἱ Κληρικοὶ ἀναλόγως μὲ τὸν βαθμὸν των· καὶ ἂν Ἐπίσκοπος τις ἐταξείδευεν, ἐπροσκαλεῖτο ἀπὸ ὅλα τὰ μέρη νὰ ἐνεργήσῃ τὸ ἐπάγγελμά του, καὶ νὰ διδάξῃ, διὰ νὰ δείξῃ τὴν ἐνότητα τῆς Ἱερωσύνης, καὶ τῆς Ἐκκλησίας· ἀλλ’ ἐὰν ὁ ταξειδεύων ἦτον ἄπιστος, ἢ εἰς κατάστασιν τοιαύτην, ὥστε δὲν ἠδύναντο νὰ προσευχηθῶσιν, ἢ νὰ συμφάγωσι μετ’ αὐτοῦ, ἐλάμβανεν ὑποδοχὴν μ’ ὅλον τοῦτο καὶ καλὴν περιποίησιν. Οὕτως οἱ Χριστιανοὶ ἠκολούθουν μὲ μεγάλην ἀγάπην τὰς διαταγὰς τοῦ ἡγεμόνου, ὅστις τοὺς ὑπεχρέωνε νὰ δέχωνται τοὺς στρατιώτας, τοὺς ἀξιωματικούς, καὶ τοὺς ταξειδεύοντας δι’ ὑπηρεσίαν τοῦ βασιλείου, ἢ νὰ τοὺς δίδωσι τὰς ἀναγκαῖας τροφάς. Ὁ Ἅγιος Παχώμιος, ὅστις ἐπεφορτίσθη πολλὰ νέος νὰ δουλεύῃ εἰς τὰ στρατεύματα τῶν Ῥωμαίων, ἐξέπλευσε μετὰ τῶν συντρόφων του, καὶ φθάσας εἰς τινα πόλιν, ἐθαύμασεν ἰδὼν ὅτι τὸν ἐδέχθησαν οἱ κάτοικοι μὲ τόσῃν δεξίωσιν, καὶ τὸν περιποιήθησαν τόσον, ὥστε ἤθελε τις εἰπεῖν ὅτι ἦσαν παλαιοὶ φίλοι του. Ἡρώτησε τίνες ἦσαν, καὶ ἔμαθεν ὅτι ἦσαν ἄνθρωποι ἰδιαίτερας τινὸς θρησκείας, ὀνομαζόμενοι Χριστιανοί. Ἀπὸ αὐτὴν δὲ τὴν στιγμήν ἤρchiσε νὰ ἐξετάζῃ περὶ τῆς διδασκαλίας αὐτῶν, καὶ αὕτη ἐστάθη ἡ ἀρχὴ τῆς ἐπιστροφῆς του.

[Ἐκ τοῦ Ἀββᾶ ΦΛΕΥΡΙΟΥ.]

ΠΕΡΙ ΤΑΠΕΙΝΟΦΡΟΣΥΝΗΣ.

ΠΡΕΠΕΙ νὰ προσευχόμεθα μετὰ ταπεινώσεως. Καὶ πῶς ἄλλως δύναται νὰ παρασταθῇ ὁ μηδαιμόνης ἄνθρωπος πρὸς τὴν Θεῖαν Μεγαλειότητα, εἰμὴ ταπεινὸς καὶ συνεσταλμένος διὰ τὴν συναίσθησιν τῆς ἐαυτοῦ ἀθλιότητος; Ὅλα τὰ μεγάλα καὶ ὑψηλὰ τῆς φύσεως θεάματα μᾶς ἐξιστῶσιν, ὅταν προσβάλλωσιν εἰς τὰς ἡμετέρας αἰσθήσεις, καὶ μᾶς παριστάνουσι τὴν, ὡς πρὸς αὐτὰ, σμικρότητα καὶ ἀσθένειαν ἡμῶν. Ἀθεώρητον ὕψος ὁρέων, καὶ πέλαγος ἀχανές, καὶ τοῦ οὐρανοῦ θόλου ἡ ἄβυσσος, καὶ τὰ τῶν ἄστρων ἀναρίθμητα στρατεύματα, καὶ μόνον τοῦ φωτοφόρου γίγαντος τῆς ἡμέρας τὸ ὑπερένδοξον μεγαλεῖον, καὶ μιᾶς φωτὸς ἀκτίνος ἡ ἀνείκαστος ταχύτης, καὶ αὐτῆς ἡμῶν τῆς διανοίας ἡ πάλιν ἀκατανόητος πτέρωσις, βυθίζουσι τὸν ἄνθρωπον εἰς ἔκστασιν καὶ θάμβος διὰ τὴν τῆς ἐαυτοῦ σμικρότητας καὶ ἀδυναμίας συναίσθησιν, ἥτις ταπεινώνει τὴν ἐπαρσιν καὶ τὸ οἶδημα τῆς ματαίας αὐτοῦ ὑψηλοφροσύνης. Μετὰ ποίας λοιπὸν ταπεινώσεως χρεωστῇ νὰ παριστάνηται ὁ ἄνθρωπος πρὸς τὸν ἄπειρον καὶ παντοδύναμον Δημιουργὸν τοῦ παντός, ὅταν μέλλῃ νὰ προσφέρῃ τὰς ἐαυτοῦ δεήσεις καὶ ἱκεσίας, καὶ τῆς εὐχαριστίας τοὺς ὕμνους; Κύριέ μου, ἔλεγεν ὁ Ἀβραάμ, Σὺ εἶσαι Θεός, ἐγὼ δὲ τί, Κύριε; Σὺ μονάρχης τοῦ παντός, καὶ ἐγὼ ὀλίγη κόνις· «Ἐγὼ δὲ εἰμὶ γῆ καὶ σποδός.» Ὁ Θεέ μου, ἔκραζεν ὁ Δα-

εἶδ', πῶς δύναμαι νὰ θαυμάσω ἀξίως τὴν ἀκατανόητον καὶ πανυπερθαύμαστόν σου μεγαλειότητα; Σὺ εἶσαι τὸ ὕψος τὸ ὕψιστον, καὶ ἐγὼ τὸ βάθος τὸ ἔσχατον· σὺ τὸ κράτος τὸ ἄπειρον, τὸ παντοδύναμον ὄν, καὶ ἐγὼ ἡ παντελὴς ἀδυναμία καὶ αὐτόχρημα μηδέν· « Ἐθαυμαστώθῃ ἡ γνῶσις σου ἐξ ἐμοῦ, ἐκραταιώθῃ· οὐ μὴ δύναμαι πρὸς αὐτήν. » Ἐτύπτε τὸ στήθος ὁ Τελώνης προσευχόμενος, καὶ τὰ ὅμματα προσήλθεν εἰς τὴν γῆν, καὶ ταύτην καταδρέχων μετὰ θερμῶν δακρύων, « Ἰλάσθητί μοι, » ἔλεγεν, « ὁ Θεὸς, ἰλάσθητί μοι τῷ ἁμαρτωλῷ. » « Κύριε, » ἔκραζεν ὁ προφήτης Δανιήλ· « Κύριε, ἐπάκουσον, Κύριε, πρόσχες, Κύριε, ἰλάσθητι » ἐνῶ ζητοῦμεν τὸ ἑλὸς σου προσπίπτοντες ἐνώπιόν σου, δὲν ἐλπίζομεν εἰς οὐδεμίαν ἡμῶν ἀρετὴν, διότι ἡμεῖς εἴμεθα ὅλοι ἀνομία, ἀλλὰ πάλιν εἰς αὐτὸ τὸ πέλαγος τῶν οἰκτιρμῶν σου, διότι σὺ εἶσαι ὁλος εὐσπλαγχνία· « Οὐκ ἐπὶ ταῖς δικαιοσύναις ἡμῶν ῥίπτομεν τὸν οἰκτιρμὸν ἡμῶν ἐνώπιόν σου, ἀλλ' ἐπὶ τοὺς οἰκτιρμούς σου τοὺς πολλούς, Κύριε. » Ἰδοὺ, ἀγαπητοί, ἡ γλῶσσα τοῦ ἀληθῶς προσευχομένου, ὅστις παρίσταται ἐνώπιον τοῦ Ὑψίστου συναισθανόμενος καὶ τῶν ἑαυτοῦ δυνάμεων τὴν οὐτιδανότητα, καὶ τὸ βάρος τῶν ἀνομιῶν, καὶ τὸ πλῆθος τῶν ἀναγκῶν, καὶ τὴν παντελῆ αὐτοῦ ἀπορίαν καὶ ἀθλιότητα. Μετὰ τοιαύτης ταπεινώσεως πρέπει νὰ προσέρχεται ὁ ἄνθρωπος πρὸς τὸν Θεόν· ὁ ἄνθρωπος, ὅστις δὲν ἀρίνει μηδεμίαν ἡμέραν τῆς ζωῆς αὐτοῦ λευκὴν καὶ ἀμόλυντον ἀπὸ τῶν κηλίδων τῆς ἁμαρτίας, πρὸς τὸν Θεὸν τῆς δόξης καὶ καθαρότητος, ἐνώπιον τοῦ ὁποίου « οὐδὲ τὰ ἄστρα φαίνονται καθαρὰ, » καὶ τὸ φῶς τὸ ὑλικὸν ἐξελέγχεται σκότος· — ὁ ἄνθρωπος πρὸς τὸν Θεόν, τὸν Ἅγιον τῶν ἁγίων, ὅστις χαίρει καὶ αὐτὸς ὀνομάζων ἑαυτὸν « ταπεινὸν τῇ καρδίᾳ, » καὶ « ἐπὶ πάντα ταπεινὸν ἐπιβλέπει, » καὶ « καρδίαν τεταπεινωμένην οὐκ ἐξουδενοῖ, » καὶ « τοὺς ταπεινοὺς τῷ πνεύματι σώζει, » καὶ « τοὺς εἰς ὕψος ἀναβιβάζει. » « Ἀντιτάσσεται δὲ πάλιν ὑπερηφάνους, » καὶ « ἀνταποδίδωσι τοῖς περισσῶς ποιῶσιν ὑπερηφάνειαν, » καὶ « πάντα ὑψηλοκάρδιον ὡς ἀκάθαρτον ἀποστρέφεται, » καὶ « ὀφθαλμούς ὑπερηφάνων ταπεινοῖ, » καὶ « τὴν ῥίζαν αὐτῶν ἐκτίλλει, » καὶ συντρίβει τοὺς μεγαλαύχους καὶ ὑψηλόφρονες, « ὡς τὰς κέδρους τοῦ Λιβάνου. » Ὥστε, ἀδελφοί μου, παντοῦ μὲν καὶ ἀλλαχοῦ καὶ δι' ὅλου τοῦ βίου, μάλιστα δὲ εἰς τὴν προσευχὴν ἡ μὲν ταπεινώσις ὑπάρχει τῆς ἡμετέρας δικαιοσύνης καὶ σωτηρίας ἡ ἀσφαλὴς ἐγγυήτρια, ἡ δὲ πάλιν ὑπερηφάνια γίνεται πρόξενος ἀφεικτοῦ καταδικῆς καὶ κολάσεως.

Παράβαλε τὸν ταπεινόφρονα Τελώνην πρὸς τὸν ὑψηλόφρονα Φαρισαῖον. Ἀμφότεροι ἦλθον τὴν αὐτὴν ὥραν εἰς τὸν ναὸν νὰ προσευχηθῶσιν· ἀμφότεροι παρῆσαν οἱ ἄνθρωποι πρὸς τὸν Θεόν. Ἀλλ' ὁ μὲν Φαρισαῖος δοξάζει αὐτὸς ἑαυτὸν, καταδικάζων καὶ τὸν τελώνην καὶ τοὺς λοιποὺς ἀνθρώπους ἅπαντας, ὑπὲρ τοὺς ὁποίους κρίνει ἑαυτὸν δικαιοτέρον· ὁ δὲ Τελώνης δοξάζει τὸν Θεόν, παρὰ τῆς εὐσπλαγχνίας τοῦ ὁποίου ζητεῖ μόνον ἱλασμόν, καταδικάζων αὐτὸς

ἑαυτὸν ὡς πάντων ἀνθρώπων ἐλεεινότερον. Κομπάζει ὁ Φαρισαῖος ὑπέροφρος καὶ μεγαλαύχος, καὶ πανηγυρίζει καταλέγων τὰς ἀρετὰς του· στενάζει ὁ Τελώνης ταπεινὸς τῷ σχήματι, καὶ κλαίει διαλογιζόμενος τὰς ἁμαρτίας του. Ἐκεῖνος ἀποβλέπει πρὸς τὸν οὐρανὸν ἐπληρμένος καὶ μετέωρος τὸ φρόνημα, διὰ τὰ ὑψηλά του κατορθώματα· οὗτος προσήλνει τὰ βλέμματα εἰς τὴν γῆν, ὡς οὖσαν στοιχεῖον ἀνεκτικώτερον τοῦ βάρους τῶν ἀνομιῶν αὐτοῦ. Ἐκεῖνος μεγαλύνεται καὶ θρασύνεται πλατυνόμενος τὴν καρδίαν· οὗτος τύπτει τὰ στήθη θλιβόμενος μετὰ καρδίας συντετριμμένης· τέλος, τελειώνει προσευχόμενος καὶ ὁ Φαρισαῖος, τελειώνει καὶ ὁ Τελώνης· καὶ καταδικάζεται ὁ Φαρισαῖος, καὶ δικαιόνοιο ὁ Τελώνης· « Κατέβη οὗτος δεδικαιωμένος μᾶλλον ἢ ἐκεῖνος. » Καὶ ὅχι περὶ τούτων μὲν οὕτως ἔκρινεν ἡ θεία Μεγαλειότης, περὶ δὲ τῶν ἄλλων ἄλλως δικάζει· ἀλλὰ πᾶς ὑπερήφανος (προσθέτει ὁ πρῶτος καὶ ταπεινὸς τῇ καρδίᾳ), πᾶς ὑπερήφανος ταπεινώνεται, καὶ πᾶς ταπεινόφρων ἀνυψώνεται ὑπὸ τοῦ Θεοῦ· « Πᾶς ὁ ὑψῶν ἑαυτὸν ταπεινωθήσεται· ὁ δὲ ταπεινῶν ἑαυτὸν ὑψωθήσεται. »

Ὡς τῆς ὑποποιοῦ ταπεινώσεως! Ὡς τῆς ταπεινωτικῆς ὑψηλοπροσύνης! Ὡς μακαρία ταπεινώσις, ἥτις καὶ τοὺς ἁμαρτωλοὺς δικαιώνει, καὶ τοὺς δικαίους προφυλάττει ἀπὸ τῆς ἁμαρτίας, καὶ τὰς προσευχὰς ἀναβιβάζει εἰς οὐρανὸν, καὶ πᾶσαν τὴν ἀνθρωπίνην ζωὴν εἰρηνικὴν διαφυλάττει, καὶ τὰς μάχας διαλύει, καὶ τὰς φιλίαις συγκρατεῖς. Ὡς ταπεινώσις, ὁ ὑψηλὸς χαρακτήρ τοῦ θεανθρώπου Ἰησοῦ, « τοῦ κενώσαντος ἑαυτὸν καὶ μορφὴν δούλου λαβόντος, » ἡ συνέμπορος τῶν Ἀποστόλων, ἡ δόξα τῶν Μαρτύρων, τὸ καύχημα τῶν δικαίων, ἡ λαμπρότης τῶν Ἀγγέλων, ἡ χρυσὴ κλίμαξ τῆς βασιλείας τῶν οὐρανῶν. Ὡς τῆς ὑπερηφανίας ὀλέθριος ὄγκος, ἥτις καὶ τοὺς ἁμαρτωλοὺς ἀμετανοήτους, καὶ τοὺς δικαίους ἁμαρτωλοὺς ἀπεργάζεται, καὶ τὰς προσευχὰς εἰς ἀέρα ματαιὰς διασκορπίζει, καὶ πᾶσαν τὴν ἀνθρωπίνην ζωὴν ταρασσεῖ καὶ θορυβεῖ, καὶ ξίφη τροχίζει, καὶ πολέμους ἀνάπτει, καὶ φίλους ὀπλίζει κατὰ φίλων, ἀδελφοὺς κατ' ἀδελφῶν, τέκνα πρὸς γεννήτορας. Διὰ τὴν ὑπερηφάνειαν καὶ ὁ Ἑωσφόρος μετεβλήθη εἰς Σατανᾶν, « πεσὼν ὡς ἀστραπὴ ἐκ τοῦ οὐρανοῦ. » καὶ ὁ πρωτόπλαστος Ἀδὰμ ἐξωστρακίσθη τοῦ παραδείσου· αὕτη τὸν Φαραὼ πανστρατιᾷ κατεπόντισεν, ὡς λίθον, ὡς μόλιθον, εἰς τὸν πυθμένα τῆς Εὐθρατίας ἀβύσσου· αὕτη καὶ τοὺς περὶ Δαθὰν καὶ τὸν Κορέ κατεκρήμνισεν εἰς τὰ κατώτατα τῆς γῆς βράθρα, διότι δὲν εὗρισκον εἰς τὴν ἐπιφάνειαν τῆς γῆς ὑψωμα ἱκανὸν νὰ τοὺς ἀναπαύσῃ· τίς δὲ τὸν Σαοὺλ ἀπὸ θεοχρίστου βασιλεὺς εἰς δαιμονιῶντα μετεμόρφωσε; τίς δὲ τὸν Ῥοβοὰμ ἐξεθρόνισε τῆς βασιλείας τῶν δέκα φυλῶν; ὁ δ' ἐπὶ κάλλει μεγαλοφρονῶν Ἀδωνίας δὲν ἐχάθη διὰ τὴν ὑπερηφάνειαν; ὁ Πέτρος δὲ (διὰ νὰ παραλείψω τοὺς ἄλλους ματαιόφρονες), αὐτὸς ὁ πρωτοκορυφαῖος τῶν Ἀποστόλων, ὁ μακάριος Πέτρος, δὲν

ἐξέπεσεν εἰς τὴν τοῦ Σωτῆρος ἄρνησιν, διότι, θαρρῶν πολὺ εἰς τὰς ἰδίας δυνάμεις, ἐξεφώνησε μεγαλοφρονέστερον τὸν λόγον ἐκεῖνον, «Εἰ καὶ πάντες σκανδαλισθῶσιν ἐν σοί, ἀλλ' ἐγὼ οὐδέποτε σκανδαλισθῶμαι;» Καὶ ὅμως καὶ ἐσκανδαλίσθη, καὶ ἡρνήθη διὰ τὴν θρασυτητα, καὶ πάλιν ἐσώθη μετάνοήσας διὰ τῆς ταπεινώσεως· «Ἐταπεινώθην» (διενοήθη τότε καὶ αὐτός, ὡς ὁ Δαβὶδ) «ἐταπεινώθην, καὶ ἔσωσέ με.»

[Ἐκ τῶν Λόγων τοῦ ΟΙΚΟΝΟΜΟΥ.]

Η ΑΥΤΟΚΡΑΤΟΡΙΑ ΤΗΣ ΙΑΠΑΝ.

(Συνέχεια καὶ Τέλος. Ἰδε Σελ. 145-148, 170-174.)

Εἴπομεν ἤδη (σελίδι 148) ὅτι οἱ Ἀγγλοὶ ἔλαβον ἄδειαν νὰ ἐμπορεύωνται εἰς τὴν Ἰαπωνίαν· ἀλλὰ τὸ ἐμπορεῖον αὐτῶν, τὸ θεμελιωθὲν εἰς τὴν Φίρανδον ὑπὸ τοῦ πλοιάρχου Σαρὶς, ἐξηκολούθησεν ὀλίγα μόνον ἔτη τὰς ἐργασίας του, διαλυθὲν περὶ τὸ 1623, ὡς δεκαπέντε ἐνιαυτοὺς πρὸ τῆς μεταφορᾶς τῶν Ὀλλανδῶν εἰς τὴν Ναγγασάκην. Ἐγενεῖ δ' ἀπόπειρα πρὸς ἀνανέωσιν τῆς τῶν Ἀγγλῶν ἐμπορικῆς συγκοινωνίας πρὸς τοὺς Ἰαπωνοὺς ἐν ἔτει 1674. Τοῦ ἐπὶ τούτῳ σταλθέντος Ἀγγλικοῦ πλοίου φθάσαντος εἰς τὸν λιμένα τῆς Ναγγασάκης, ἐπέβησαν εἰς αὐτὸ ἀμέσως αἱ Ἰαπωνικαὶ ἀρχαί· εἶπε δὲ πρὸς αὐτοὺς ὁ πλοίαρχος, ὅτι ἤλθε μὲ ἄδειαν τοῦ βασιλέως τῆς Ἀγγλίας νὰ ἐμπορεύηται εἰς τὴν χώραν των, ὡς ἐγένετο πρὸ πεντήκοντα ἐτῶν, καὶ πρὸς βεβαίωσιν ἐπαρυσίασεν ἀντίγραφον τῆς ἀδείας, τῆς δοθείσης τὸ 1612 εἰς τὸν πλοίαρχον Σαρὶς παρὰ τοῦ αὐτοκράτορος τῆς Ἰαπῶν. Τὸ ἔγγραφον τοῦτο ὁ Ἰαπωνὸς διοικητὴς καὶ οἱ μετ' αὐτοῦ ἀνέγνωσαν μετὰ πολλῆς προσοχῆς, ἔπειτα δ' ἐζήτησαν τὸ πρωτότυπον, τὸ φέρον τὴν σφραγίδα τοῦ αὐτοκράτορος. Ὁ Ἀγγλὸς πλοίαρχος ἀπήντησεν, ὅτι, καθ' ὃν καιρὸν διελύθη τὸ κατὰστημά των, ἡ πρωτότυπος συνθήκη ἀπεδόθη εἰς τὸ αὐτοκρατορικὸν συμβούλιον. Ἠρώτησαν ἔπειτα οἱ Ἰαπωνοὶ, ἂν οἱ Ἀγγλοὶ εἶχον εἰρήνην πρὸς τὴν Ἰσπανίαν καὶ Πορτογαλίαν, καὶ προσέτι ποίας θρησκείας ἦσαν, καὶ ἄλλας ὁμοίας ἐρωτήσεις. Ἀπῆλθον δὲ, καὶ ἐπαναστρέφαντες εἶπαν ὅτι, ἂν οἱ Ἀγγλοὶ ἔστεργον νὰ ἐμπορεύωνται ὡς οἱ Ὀλλανδοί, ἤθελον λάβει τὴν ἄδειαν· ἀλλὰ, κατὰ τὴν συνθήκειαν καὶ τὸν τρόπον τῶν Ἰαπωνῶν, ἀνάγκη πᾶσα νὰ παραδώσωσι τὰ κανόνια, τὰ πολεμεφόδια, καὶ τὰς λέμβους των εἰς τὰς χεῖρας τῆς ἐξουσίας, ἥτις ἤθελε μεταφέρειν αὐτὰ εἰς τὴν ξηρὰν πρὸς ἀσφαλῆ φύλαξιν. Λέμβοι ἐτέθησαν περίξ τοῦ πλοίου πλήρεις στρατιωτῶν. Μετὰ πολλὰς δὲ ἀργοπορίας καὶ ἐπανειλημμένας ἐξετάσεις τοῦ πλοιάρχου καὶ τῶν ναυτῶν, ἐφθασεν ἐπὶ τέλους διαταγὴ τοῦ αὐτοκράτορος, ἀπαιτοῦσα ν' ἀποπλεύσῃ τὸ Ἀγγλικὸν πλοῖον· τὰ ὅπλα των ἐδόθησαν

εἰς αὐτοὺς ἐν τῷ λιμένι, τεσσαράκοντα δὲ Ἰαπωνικαὶ λέμβοι, ὁμολυκῆσαι τὸ πλοῖον ἔξω, παρέδωκαν εἰς αὐτοὺς καὶ τὰ πολεμεφόδια, ἀλλὰ μὲ αὐστηρὰς διαταγὰς νὰ μὴ ἐκπυρσοκροτήσωσι τὰ κανόνια των πλησίον τῆς παραλλίας.

Διαφόρους ἄλλας ὁμοίας ἀποπείρας ἔκαμαν οἱ Ἀγγλοὶ κατὰ διαφόρους καιροὺς, ἀλλ' ἐξίσου ματαίως. Τὴν αὐστηρότητα τῶν Ἰαπωνῶν δύναται τις καὶ ἐκ τοῦ ἐπομένου νὰ συμπεράνῃ. Κατὰ τὸ διάστημα τοῦ μεγάλου πολέμου τῆς παρούσης ἑκατονταετηρίδος, οἱ Ὀλλανδοί, μὴ δυνάμενοι νὰ ἐμπορεύωνται κατ' εὐθείαν πρὸς τὴν Ἰαπωνίαν, ἐναύλονον πλοῖα εἰς τὰς Ἡνωμένας Πολιτείας τῆς Ἀμερικῆς, καὶ τὰ ἔστελλον μὲ πολύτιμα φορτία εἰς τὴν Ἰαπῶν. Τὰ πλοῖα ταῦτα ἐμβαίνουν εἰς τὴν Ναγγασάκην ὑπὸ τὴν Ὀλλανδικὴν σημαίαν. Καὶ παρεδίδοντο μὲν ἀνενοχλήτως τὰ φορτία, πρὶν περιεργασθῶσιν οἱ Ἰαπωνοὶ ὅτι καὶ τὰ πλοῖα ταῦτα καὶ τὰ πληρώματά των διέφερον παραπολὺ κατὰ τὸ φαινόμενον ἀπὸ τὰ πρότερον ἐρχόμενα πλοῖα καὶ τοὺς πρὶν βλεπομένους ναύτας. Εἰς ὑποψίαν ἔβαλεν αὐτοὺς μάλιστα ἡ ἀνωτέρα ποιότης τῶν ἐμπορευμάτων, ἅτινα πραγματικῶς ἦσαν ὀλα Ἀγγλικά· τοῦτο δὲ ἀνακαλύψας ὁ διοικητὴς, διέταξεν ἀμέσως νὰ φορτώσωσι πάλιν τὰ πλοῖα, καὶ νὰ ἐκπλεύσωσι τοῦ λιμένος.

Ὡς οἱ Ἀγγλοὶ, ὁμοίως καὶ οἱ Ῥῶσσοι ἐζήτησαν νὰ συστήσωσιν ἐμπορικὰς σχέσεις πρὸς τοὺς Ἰαπωνοὺς, ἀλλ' ὁμοίως καὶ ἀπέτυχον. Ὁ Κρουσενστέρν, ὅστις ὠδήγησε πρεσβείαν εἰς τὴν Ναγγασάκην τὸ 1805, ἠναγκάσθη νὰ ὑποκλινῇ εἰς τὴν στενωπὴν ἐπιτήρησιν, καὶ νὰ παραδώσῃ τὴν πυρίτιδα καὶ τὰ ὅπλα του. Οἱ Ῥῶσσοι δὲν ἐσυγχωροῦντο νὰ ὑπάγῃ μετὰ τὰς λέμβους οὐδ' εἰς μικρὰν ἀπόστασιν ἐκ τοῦ πλοίου των, ἐκτὸς εἰς χέρσον τινὰ τόπον ἐπὶ νησιδίου, ὅπου ἦσαν περιπεφραγμένοι ἀπὸ καλάμους, ὥστε νὰ μὴ βλέπωσι τίποτε εἰμὴ οὐρανὸν, καθότι οἱ Ἰαπωνοὶ ἐλησμόνησαν νὰ ἐπιβάλωσι καὶ στέγην. Δι' ἐπισήμου δ' ἐγγράφου εἰδοποίησαν ἀπειλοῦντες τοὺς Ῥώσσους, ὅτι, ἂν ἐζήτην νὰ λάβωσι σχέσιν τινὰ πρὸς τοὺς ἐγγχωρίους, ἤθελον ἀποδιώξιν αὐτοὺς μὲ σφαίρας τοῦ κανονίου. «Οἱ ὁμογενεῖς ἡμῶν,» παρατηροῦν αἱ ἰσχυρογνώμονες ἀρχαί, «δὲν ἐπιθυμοῦσι νὰ ἐμπορεύωνται μὲ ξένῃ κρᾷτη· διότι δὲν χρειαζόμεθα τίποτε ἀπὸ τοὺς ξένους. Μολονότι ἄλλοι ἐθνεῖς συγχωροῦνται νὰ ἐμπορεύωνται εἰς τὴν Ναγγασάκην, καὶ εἰς αὐτὸν ὅμως τὸν λιμένα δὲν εἶναι δεκτοὶ εἰμὴ ἐκεῖνοι, πρὸς οὓς πολὺν χρόνον διετηρήσαμεν φιλικὰς σχέσεις, καὶ οὔτε πρὸς αὐτοὺς δὲν ἐμπορευόμεθα χάριν κέρδους, ἀλλὰ δι' ἄλλους ἀξιολόγους σκοποὺς. Ἐκ τῶν ἀλλεπαλλήλων παρακλήσεων, τὰς ὁποίας ἄχρι τοῦδε μᾶς ἐκάμετε, συμπεραίνομεν ὅτι φαντά-